

Dedikodu Ve Gıybet

– Türkmenoğlu · 07 Nisan 2023

"GIYBET (DEDİKODU)" - İFTİRA

Yüce Rab'bim K. Kerim'de Buyuruyor ki;

Bismillahirrahmanirrahim
Hucurât Süresi 12. Ayet Mealen

Ey iman edenler! Zannın birçoğundan sakının. Çünkü zannın bir kısmı gûnahtır. Birbirinizin kusurlarını ve mahremiyetlerini araştırmayın. Birbirinizin gıybetini yapmayın. Herhangi biriniz ölü kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? İşte bundan tiksindiniz! Allah'a karşı gelmekten sakının. Şüphesiz Allah tövbeyi çok kabul edendir, çok merhamet edendir.

BENDEN DUYMUŞ OLMA DA ...

~ şiirinden

**Benden duymuş olma der, başlatır bir gıybeti
Gıybet ile başlayan, laf taşıma âfeti
Bu kötü alışkanlık, sarmış bütün milleti
Midelere indirir, çoktan kokuşmuş eti**

**...Toplumları kemiren hastalıktır bu gıybet
...Sevâbın sana kalsın, istersen hemen terket**

**Hep bu dertten muzdarip, bütün İslâm ümmeti
Pişman ol hemen bırak, şeytana bu hizmeti
Türkmenoğlu diyor ki; sürdürürsen âdeti
Doğrudan cehenneme, fırlatırsın roketi !!!**

Türkmenoğlu (Şükrü Atay)

DEDİKODU VE GIYBET ?

Dinimiz, aile ve toplum hayatının güvenli ve huzurlu olmasına, fertlerin dindar ve ahlaklı olmasına büyük önem vermiştir.

Gıybet, koğuculuk, iftira, yalan ve yalancı şahitlik aile ve toplumun güven ve huzurunu yok eden, fertlerin gayr-i ahlâkî olmasına neden olan kötü davranışlardır.

Bu sebeple Yüce Rabbimiz (c.c) ve sevgili Peygamberimiz (sav) tarafından yasaklanmıştır. Bu davranışlar tövbe etmeyi gerektiren büyük günahlardan sayılmıştır.

Yüce kitabımız Kur'an ;

"Birbirinizin gıybetini yapmayın. Herhangi biriniz ölü kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? İşte bundan tiksindiniz [Hucurat, 49/12]

buyurarak bizi gıybetten sakındırıyor. Ayet gıybetin çirkinliğini, iğrençliğini gözler önüne sererek onu, "ölmüş kardeşin etini yemeye" benzetmektedir.

Gıybeti tasdik etmek de gıybettir. Gıybet yapılan yerde susan kişi gıybete ortak olmuş olur.

Bir hadiste şöyle buyruluyor:

"Gıybet eden ve dinleyen gūnahta ortaktr." [Taberani]

İslām âlimleri gıybetin haram ve büyük gūnah olduğu konusunda ittifak etmişlerdir. Hadis-i şerife göre bir kimsenin arkasından, duyduğu takdirde hoşlanmayacağı dinî veya dünyevî işlerine, bedenine, ahlākına, soyuna ait bir eksiklik veya kusurunu söylemek gıybettir ve haramdır. Eğer söylenen şey o kimsede yoksa iftira edilmiş olur ki, bu daha büyük bir gūnahtır ve haramdır.

Ancak bir söz veya davranışın gıybet sayılıp sayılmaması niyetle yakından ilgilidir. Buna göre bir kimsenin yanlışlarının sırf onu küçük düşürmek amacıyla söylenmesi gıybet sayılırken, yanlışlarının düzeltilmesi maksadıyla söylenmesi gıybet sayılmaz.

Herhangi bir kişi veya zümreyi kastetmeden genel olarak insanların kötülüğünden söz etmek de gıybet olmaz.

Bu itibarla müslūman, gıybet, koğuculuk, iftira, yalan ve yalancı şahitlik gibi kötü davranışlardan uzak durmak zorundadır.

Bu davranışlardan herhangi birini yaptı ise hemen Allah'a tövbe etmelidir.

Bir yerde batıl ve zararlı konuşmalar, dedikodu, gıybet ve koğuculuk yapılıyorsa ortam müsait ise önce ikaz edilmeli, ikaz edilemiyor veya ikaz fayda vermiyorsa o meclis terk edilmelidir.

Bu, mümin için bir sorumluluk, bilinçli bir davranış, gūnahtan kaçış ve günaha vasıta olmama duygusudur. Peygamberimiz (sav) konuştuğu zaman müminin doğru konuşmasını veya susmasını tavsiye etmektedir.

Müslūman ne eliyle ne de diliyle insanlara zarar veremez, vermemelidir. Bu, mümin olmanın gereğidir.

Çok söze yalan karışabilir, çok konuşma kalbe kasvet verebilir, zihni yorabilir, tefekküre mani olabilir, dinleyenleri usandırabilir. Çok konuşan çok hata eder ve sözün tesirini azaltır.

Bu itibarla az, öz, doğru ve yararlı şeyler konuşmak müminin şiarı olmalıdır.

Müslūman, çok kıymetli olan ömür sermayesini Allah'ın rızası doğrultusunda harcamalı, olumsuzlukları terk etmeli, nefis muhasebesi yaparak kusurlarından dolayı tövbe etmelidir.